

50 let existence VELEHRADU

28. září 1968

rozhodnutím generálního vikáře
Jeho svatosti bylo zřízeno České
náboženské středisko Velehrad
v Římě a schváleny jeho stanovy

Prot. n.7401/69

ANGELO

del Titolo dei Santi Ambrogio e Carlo

della Santa Romana Chiesa CARDINALE DELL'ACQUA

Vicario Generale di Sua Santità

Giudice Ordinario della Romana Curia e suo Distretto ecc.

Volendo confermare i tradizionali vincoli di cristiana comunione tra l'Alma Città di Roma e i fedeli cattolici appartenenti alla nobile Nazione Boema, accogliamo di buon grado il desiderio dell'Em.mo loro Pastore Card. Josef Beran, Arcivescovo di Praga, che ci ha richiesto di approvare la Pia Associazione laicale denominata "Centro Religioso Boemo Velehrad" costituitasi in Roma fra fedeli cattolici di origine ceca quivi residenti. E pertanto in virtù delle Nostre facoltà di Ordinario Diocesano, con l'espresso assenso della S.Sede, espresso per il tramite della Segreteria di Stato di Sua Santità con documenti del 14 maggio 1968 e 31 luglio 1968 n.113.563

DECRETIAMO

a norma dei can. 100, 684 e seg. del Codice di Diritto Canonico l'erezione canonica in persona morale del su lo dato "Centro Religioso Boemo Velehrad" e ne approviamo lo Statuto.

Dato dal Palazzo del Vicariato di Roma il 28 settembre 1968, nella festa di S. Venceslao Martire.

Angelo Kard. Jell'acqua

"Abychom upevnili tradiční svazky křesťanské komunity mezi Matkou měst Římem a katolickými věřícími patřícími ke vznešenému národu českému, přijímáme ochotně přání jejich nejvzácnějšího pastýře, kardinála Josefa Berana, pražského arcibiskupa, který nás požádal o schválení zbožné laické asociace nazvané "České náboženské středisko Velehrad" založené v Římě mezi katolickými věřícími českého původu zde sídlícími."

POUTNÍ DŮM VELEHRAD

Via delle Fornaci 200, Řím

Kardinál Josef Beran po svém nuceném odchodu do exilu začal kolem sebe v Římě soustřeďovat krajany, kněze i laiky. Jako místo setkávání byl z darů zakoupen od italské Katolické akce dům nedaleko od Vatikánu.

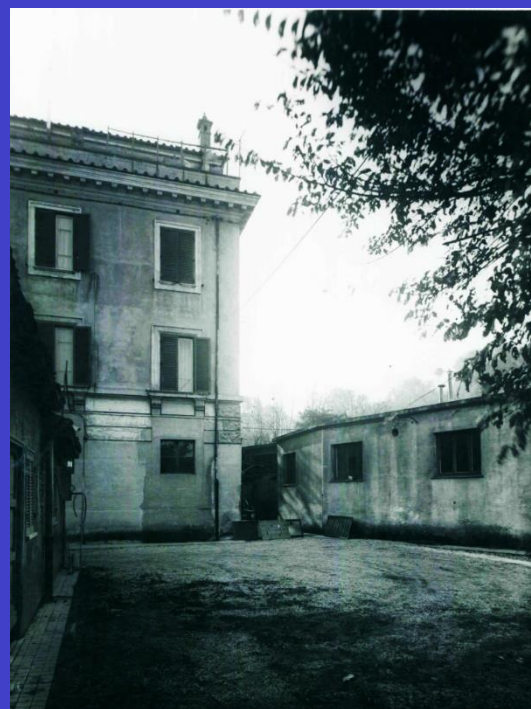
Necelý měsíc po kardinálově smrti, v červnu 1969,

po urgentních částečných opravách, poutní dům otevřel své dveře první skupině poutníků. Kapacita byla 45 lůžek, ale dům mnohdy hostil 100-150

poutníků z nejrůznějších koutů světa, kteří spali na karimatkách, kde se dalo. Dům byl záchytným bodem pro emigranty i místem, kam se

pravidelně vraceli pro posilu.

Přišel rok 1990 a do Říma začali přijíždět poutníci z České republiky.

NEZBYTNÉ OPRAVY

V letech 1995-1999 se s pomocí mnoha ochotných dobrovolníků podařilo svépomocí opravit několik pokojů a odstranit nejhorší závady, aby mohl dům sloužit přílivu návštěvníků.

V roce 2014 už ale provizorní opravy nedostačovaly. Dům nesplňoval požární ani hygienické normy, a proto ho městská správa uzavřela. Bylo nutné přistoupit k zásadní rekonstrukci. ✓

Díky mnoha darům ze zahraničí i z domova, velkému daru italské biskupské konference, velkorysé půjčce ČBK a neúnavnému nasazení komunity i dobrovolníků se podařilo vytvořit prostředí důstojné centra evropského velkoměsta.

OSOBNOSTI VELEHRADU

Předsedové ČNS Velehrad:

1968 - 1969 *Josef kardinál Beran*

1969 - 2005 *Mons. Jaroslav Škarvada*

2005 - 2010 *Mons. Petr Esterka*

2010 – 2015 *Prelát Pavel Kučera*

2015 – dosud *Mons. Jan Vokál*

Duchovní službou poutníkům a správou domu na Via delle Fornaci byli pověřeni salesiáni, kteří zde působili do konce roku 2016. Významnou část svého života věnoval Velehradu P. Vojtěch Hrubý, SDB, který byl sekretářem kardinála Berana a také ČNS Velehrad; v letech 1984 – 1998 vedl poutní dům, kde se věnoval poutníkům do své smrti v roce 2010.

20. října 1994 byla ustavena řádná komunita pod patronací sv. Václava (P. Hrubý, P. Heryán, P. Dittrich, P. Sedláček)

O zázemí kněží i poutníků se staraly školské sestry sv. Františka. Sestra Livie (uprostřed) působila na Velehradě 28 let...

...a pak "tetičky"! Ochotné ženy většinou z Moravy, které přijížděly na několik měsíců pomáhat, kde bylo třeba.

Na Velehrad přijžděli i mladí dobrovolníci, aby pomáhali v kuchyni i při údržbě domu. V době působení salesiánů P. Jaromíra Zádrapy, P. Pavla Lepaříka a fr. Pavla Liškutina a sester Fedory Fuoco a Anny Cerqueti z Centra Aletti prošly v letech 2014-2016 dvě hlavní budovy zásadní rekonstrukcí.

SHROMÁŽDĚNÍ ČLENŮ

České náboženské středisko Velehrad, kterému poutní dům patří, tvořili od počátku kněží-emigranti i krajané z různých zemí, kteří chtěli pomáhat církvi doma a posilovat svoji národní identitu.

Dnes se z velké části na jeho činnosti podílejí kněží i laici z České republiky. Jednou za rok se členové ČNS setkávají společně ke zhodnocení uplynulého roku a přípravě další činnosti.

VELEHRAD sídlem Křesťanské Akademie

Součástí nově založeného Českého náboženského střediska Velehrad v Římě stala také *Křesťanská Akademie* a ČNS především v osmdesátých letech finančně i organizačně přispělo k výraznému zvýšení její vydavatelské produkce. Ediční činnost KA redakčně a administrativně zajišťovali mj. **Karel Vrána** (1925–2004), **Josef Benáček** (1925–2006), **Josef Koláček** (*1929), **Petr Ovečka** (1922–2009),

František Planner (1912–1999), **Jaroslav Václav Polc** (1929–2004) a **Karel Skalický** (*1934).

Do roku 1989 vydala KA celkem cca 280 publikací. Nejčastěji spolupracovala s tiskárnou Pontificia Università Gregoriana (P. U. G.) v Římě, později též s PRO v Římě a s tiskárnou Prostampa. KA sídlila nejprve na Via Concordia č. 1 v Římě a pak využívala prostor domu na Via delle Fornaci 200.

Předmětem edičních zájmů KA byly zpočátku základní náboženské texty, avšak již v roce 1951 vznikla ediční řada **Studium** (od 1951 dosud, do roku 1988 36 sv., red. Karel Vrána), která přinášela především přeložená i původní filozofická a esejistická díla. Jádrem literární edice **Vigilie** (od 1953 dosud, do roku 1989 70 sv., red. Josef Koláček, Josef Benáček, Karel Vrána) byla zejména v padesátých letech básnická a prozaická díla exilových spisovatelů, oceněná v každoročních literárních soutěžích KA a České kulturní rady v exilu.

Různorodé náboženské tituly (liturgická i katechetická díla, církevní dějiny, modlitby, homiletika, katolická dogmatika, životopisy svatých) byly zahrnuty do **náboženské edice** (název vždy uváděn s malým začátečním písmenem, 1967–1990, 100 sv., red. Jaroslav V. Polc), která vznikla koncem šedesátých let jako přímý důsledek zvýšené poptávky čtenářů z Československa v době relativní tolerance státních orgánů vůči náboženské literatuře.

Roku 1954 KA převzala a z Londýna do Říma převedla vydávání měsíčníku Cyrilometodějské ligy *Nový život* (1954–2001), který vycházel od června 1949 (redigovali jej mj. **Václav Feřt** a **Petr Ovečka**). Vedle náboženských témat a zpráv z církevního života přinášel eseje, úvahy, povídky, recenze a informace o nově vydávaných publikacích. Pravděpodobně v letech 1951–1988 vydávala KA korespondenci pro české římskokatolické kněží v exilu *Vinculum* a na počátku padesátých let též v několika jazycích zpravodaj informační agentury *Veritas*. Časopis *Studie* (1958–1991), založený z iniciativy **Karla Vrány** a **Františka Plannera**, publikoval teologické, filozofické a historické stati a eseje, ve druhé polovině sedmdesátých let za redakce **Karla Skalického** rozšířil zájem o společenská a politická témata a zařazoval též dokumenty Charty 77 a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Pravděpodobně od roku 1967 vydávala KA svůj bulletin *Academia Christiana*, který vycházel obvykle jednou za rok a přinášel informace o akcích KA a její vydavatelské činnosti.

(viz *Slovník české literatury po roce 1945*)

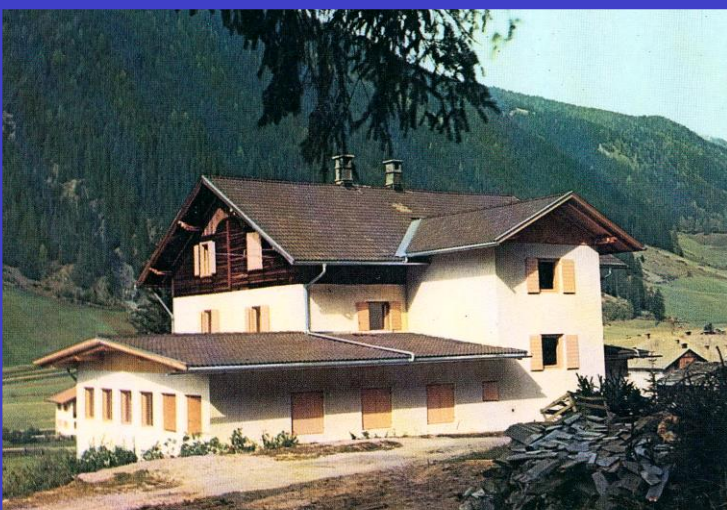
PRÁCE PRO MLÁDEŽ

Kardinálu Beranovi ležela od počátku na srdci starost o české děti a mládež. Podporoval organizování letních táborů a exercicií a podle možností je také navštěvoval.

V koordinaci činnosti pro českou mládež pokračovali i salesiáni působící v Římě.

Častým místem, kde se tábory dětí a mládeže konaly, bylo Valle di Casies v Jižním Tyrolsku. Zde byla v roce 1974 zakoupena ČNS Velehrad bývalá kasárna italských celníků a přebudována na rekreační dům "Velehrad". Ten patřil pod správu ČNS až do roku 2010.

Mládež byla častým hostem i na Velehradě v Římě.

Po roce 1990 začali přijíždět do Říma nejen ministranti a členové farních společenství, ale také poznávací zájezdy základních, středních i vysokých škol z České republiky i ze Slovenska.

SOUČASNOST VELEHRADU

Současnou komunitu tvoří její ředitel P. Pavel Schwarz, kněz ostravsko-opavské diecéze, a sestry Společnosti sester Ježíšových – sr. Marie Novotná, sr. Jana Fišerová a sr. Lucie Hofírková.

Celá komunita se snaží nabídnout poutníkům nejen vstřícné zázemí pro jejich pobyt v Římě, ale zájemcům nabízíme možnost provázení po místech spojených s křesťanskou tradicí.

Jsme vděční za podporu a pomoc nejen členů Českého náboženského střediska, ale všech, kteří Velehrad podporují modlitbou i finančně.

Od podzimu 2018 by měla začít rekonstrukce třetí budovy, kde bude recepce, kaple, sál a také pokoje pro hosty. Plány přestavby jsou připraveny. V brzké době proběhne výběrové řízení na dodavatele stavby. Velkou výzvou zůstává i finanční zajištění.

